

Tárgytematika / Course Description Társadalomelméletek

AKLM_SSTM015

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Bugovics Zoltán

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja megismertetni a hallgatókkal az alapvető társadalomelméleti kérdéseket, törvényszerűségeket és gondolkodókat, valamint kiemelni néhány művet. Lényeges annak a szociológiatörténeti vonulatnak az áttekintése, amely a XIX-XX. századi szociológiaelméletek alapján körvonalazható amerikai és európai, valamint magyar releváns elméleteket vonultatja fel. A kurzus az elméletek tárgyalása mellett hangsúlyt fektet a hallgatók saját tevékenységére is, amelyek keretében szemelvényeket kell olvasniuk különféle elméletekről, illetve azok mai társadalomra vonatkozó adaptációjáról.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Témakör
Tananyag (Elmélet) Gyakorlat: Ehhez kapcsolódó ajánlott olvasmányok olvasása és szeminárium keretében történő átbeszélése

1	Társadalomelméleti megközelítés	A társadalomelméletek történelmi aspektusa
2	Viselkedélmélet	Elméleti háttér és módszertani szempontok
3	Cselekvélmélet és rendszerelmélet	Talcott Parsons a cselekvés strukturális-funkcionalista felfogása és az AGIL paradigma
4	Szimbolikus interakcionizmus	G. Herbert Mead elmélete és társadalmi szemlélete
5	Társadalomelmélet – Robert K Merton	Társadalmi és kulturális struktúra
6	Társadalomelmélet - Robert K Merton	Tudásszociológia és tömegkommunikáció

7	Magyar társadalomelmélet	Erdei Ferenc főbb elméleti tézisei
8	Magyar társadalomelmélet	Ferge-Szelényi-Konrád-Kolosi elméleti és kutatási eredményei
9	A szociális rendszer	Niklas Luhman elméleti háttér és megismerési érdek
10	Kritikai elmélet	Jürgen Habermas kritikai filozófiai megközelítése
11	Bourdieu és a tőke	Bourdieu elméleti megközelítése háromdimenziós szerkezetelmélete
12	Információs társadalom és a posztmodern	Elméleti és fogalmi megközelítés több aspektusból Becktől Castellsig
13	Devianciaelméletek	Merton és Durkheim anómiaelméletei, a deviancia társadalmi jellemzői
14	Médiaszociológia	George Gerbner főbb elméleti megközelítései
15	Összefoglaló	Az elméletek közötti összefüggések

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Írásbeli vizsga 3 kifejtendő társadalomelméleti kérdésben. Jeles: kifogástalan és szerteágazó ismeret az adott kérdésben, összefüggések ismerete. Jó: Tájékozottság az adott témában, egy-egy részismeret összefüggésekről. Közepes: Részbeni ismeretek és tájékozottság fontosabb kérdésekről a témában. Elégséges: Minimális tájékozottság és ismeretek részleges tudása az adott témában.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Szociológiaelmélet (szerk. Julius Morel et al) Osiris, Bp., 2004.

Bugovics Zoltán: Társadalom, identitás területfejlesztés

Bugovics Zoltán: Társak és társadalmak Universitas Kht., Győr, 2005

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL